

Μια ακόμα ευγενής απάντηση στα λόγια τα μεγάλα

Στις 30 του Μάη είδε το φως της δημοσιότητας στην "Αλήθεια", ένα άρθρο - "απάντηση" στο κείμενό μας της 26ης του Απρίλη, όπου υποστηρίζαμε ότι την εξωτερική μας πολιτική θα πρέπει να διέπει ο πραγματισμός. Στο άρθρο, ο κος Κρίνος Ζ. Μακρίδης, με τον εθνοκαθαρτικό τίτλο "Οι Φοίνικες της Κύπρου", επιχειρεί μιά απο τις γνωστές (πληκτικές πλέον), επιθέσεις παραποίησης των θέσεων του Συνδέσμου.

Αφού μας βαφτίζει "φοίνικες" προχωρεί στο χαρακτηρισμό του κειμένου του Συνδέσμου σαν "ευγενικού" και "κουλτουριάρικου" (που δεν είναι) και μετά βγάζει ο άνθρωπος την ψυχή του περίπατο. Θεωρεί ότι θέλουμε να αποκόψουμε την Κύπρο απ' την Ελλάδα (πιο παλιά μας κατηγορούσαν ότι θέλαμε να "αφελληνίσουμε" του Ελληνοκύπριους, ενώ τώρα φαίνεται θα μας φορτώσουν και την ευθύνη της γεωγραφικής απόστασης και της πολιτικής συγκρότησης Κύπρου-Ελλάδας σε διαφορετικές πολιτείες), ότι αποδίδουμε στην Ελλάδα λιγότερη εκτίμηση εκείνης που απολαμβάνει και μετά, αφού μας αφήνει εμάς του Νεοκυπριακού στα Μεσογειακά παράλια, εφορμά εναντίον των βαρβάρων ("πάς μή Ελλην βάρβαρος...") Σκανδιναυών!!!!

Και εν κατακλείδι, ο πύρινος αρθρογράφος του Ελληνισμού αποφαίνεται ότι είμαστε μιά ελιτ που θέλουμε να επιβληθούμε στους πολλούς. Πιστεύουμε ότι τέτοια κείμενα είναι χαρακτηριστικά των καιρών που περνούμε. Όταν αυτή η εθνικιστική υστερία κοπάσει, θα είναι χρήσιμα τεκμήρια της ολοκληρωτικής νοοτροπίας που δημιουργεί ο εθνικισμός. Με αυτό το σκεπτικό και με γνώμονα το γεγονός ότι ο ελληνικός εθνικισμός έχει ήδη οπλίσει το χέρι κάποιου στην ίδια την Ελλάδα, σε μια δολοφονική απόπειρα ενάντια σε υποψήφιους Ευρωβουλευτές, αποφασίσαμε να σχολιάσουμε το κείμενο του κου Μακρίδη.

Θεωρούμε αυτήν την κριτική σαν προσπάθεια απομυθοποίησης του εθνικού λόγου και ελπίζουμε ότι ο κος Μακρίδης θα διαπιστώσει τουλάχιστον ότι, άνκαι διαφωνούμε έντονα και ριζικά με τον εθνικισμό σαν φαινόμενο, σεβόμαστε την πολιτιστική ταυτότητα όπως ο καθένας τη νοιώθει και φυσικά και τη δική του, την ελληνικότητά του όπως την βιώνει και ειλικρινά καθόλου δεν μας είναι πρόθεση η αμφισβήτηση εμπειρίας οποιουδήποτε. Αντίθετα είναι γι' αυτό ακριβώς το δημοκρατικό δικαίωμα της ανοχής που δημιουργήθηκε ο Νεοκυπριακός Σύνδεσμος.

Αυτός ο Άλλος..... Ο Νεοκυπριακός Σύνδεσμος.

Θα πρέπει κατ' αρχήν να κάμουμε μια αναφορά στον Σύνδεσμο - τις αρχές του οποίου φαίνεται να αγνοεί πλήρως ο συμπαθής κος Μακρίδης στην εμπαθή πολεμική του. Ο Νεοκυπριακός Σύνδεσμος δημιουργήθηκε μετά τα τραγικά γεγονότα του '74 και έταξε βασικά σαν στόχο την ανάπτυξη μιάς προβληματικής γύρω απο την ταυτότητα του Κύπριου Πολίτη. Σαν πολιτική ταυτότητα του πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ήταν και είναι η άποψή μας ότι οι πολίτες αυτής της χώρας (ανεξάρτητα αλλά διατηρώντας ταυτόχρονα τις οποιοσδήποτε εθνιστικές, θρησκευτικές, γλωσσικές κλπ. ταυτότητες) θα έπρεπε να θεωρούν την Κυπριακή Δημοκρατία σαν τον κατ' εξοχήν πόλο αναφοράς τους στην πολιτική σφαίρα της κοινωνίας, είτε διεκδικώντας δικαιώματα είτε υπερασπίζοντας την.

Αυτή μας η θέση πήγαζε, όπως γίνεται αντιληπτό, απο την τραγική κατάσταση που διαμορφώθηκε τα πρώτα 15 χρόνια της Δημοκρατίας όταν δυο αντίπαλοι εθνικισμοί (Ελληνοενωτικός/ΕΟΚΑ Β' και τουρκοδιχοτομικός) ωδήγησαν την χώρα μας στην καταστροφή, επιμένοντας στην προσάρτηση της Κύπρου στο Ελληνικό ή το Τουρκικο κράτος.

Υποστηρίξαμε και υποστηρίζουμε ότι έπρεπε επιτέλους οι Κύπριοι να αποδεχτούμε την διαφορετικότητα του Άλλου (του Ελληνοκύπριου, του Τουρκοκύπριου , του Αρμένι, του Μαρωνίτη, του Λατίνου και βεβαίως των απογόνων των Φοινίκων - αν υπήρχαν ακόμα σαν συνειδητή πολιτιστική ομάδα, όπως ο κος Μακρίδης φαίνεται να πιστεύει).

Συνειδητά δεν ασχοληθήκαμε με την πολιτιστική ταυτότητα όλων των Κυπρίων, πιστεύοντας ότι το μοντέλλο μιάς πλουραλιστικής κοινωνίας άρμοζε περισσότερο στην Κύπρο, παρά η δημιουργία μιας νέας ομοιογενούς εθνικής ταυτότητας.

Αυτές οι απόψεις βεβαίως, δεν περιορίζονται στον Νεοκυπριακό. Η πλειοψηφια τόσο των πολιτών όσο και των πολιτικών φαίνεται να είναι σαφώς τοποθετημένοι υπέρ της διαφύλαξης της υπόστασης της Κυπριακής Δημοκρατίας και κατ επέκταση της δημιουργίας μιας ανοιχτής πλουραλιστικής κοινωνίας.

Ομως ο Νεοκυπριακός αποτελεί τα τελευταία χρόνια μόνιμο στόχο επιθέσεων - σε βαθμό που να απορεί ώρες - ώρες κανείς αν έχει κηρυχθεί παράνομος ο Σύνδεσμος. Εξ ου και τα φαιδρά περί φοινίκων και αφελληνισμού και οι απειλές (βλ. τελευταία εκδήλωση στην Πύλη Αμμοχώστου και άρθρα σε εφημερίδες για "καταπολέμηση", "ξερίζωμα" κλπ. των Νεοκυπρίων!).

Το φαινόμενο θα μπορούσε να χαρακτηρίσει κανείς σαν παράλογο. Δεδομένων των διακηρυγμένων θέσεων του Νεοκυπριακού και της δεδηλωμένης θέσης της ελληνοκυπριακής κοινότητας να ενισχύσει και να υπερασπιστεί την Κυπριακή Δημοκρατία, ο Σύνδεσμος είναι απλά μια ομάδα προώθησης συζητήσεων και προβληματισμού ακριβώς γύρω απ' την πολιτική ταυτότητα του Κυπρίου.

Ποιό το πρόβλημα;

Νομίζουμε ότι οι επιθέσεις ξεκινούν απο δυο αλληλένδετα φαινόμενα πέρα απ' την δυναμική του Συνδέσμου:

(α) Απο μια πραγματική κρίση πολιτιστικής ταυτότητας που υπάρχει σήμερα και στην Κύπρο και στον κόσμο ευρύτερα και η οποία πηγάζει απο δομικούς παράγοντες που δεν είναι του παρόντος (παγκοσμιοποίηση, η εμπειρία της Ανεξαρτησίας, η απορρόφηση των εθνικών κρατών σε υπερκρατικούς θεσμούς και η κρίση των εθνικών οραμάτων των τοπικών κοινωνιών κλπ.).

(β) Απο την προσπάθεια ορισμένων κύκλων στην Ελληνοκυπριακή πλευρά να προωθήσουν την αποδοχή της διχοτόμησης, και ως συνήθως όπως και το '74, αυτό γίνεται με εθνικιστική υπερδιέγερση.

Επειδή ο κος Μακρίδης φαίνεται να ανησυχεί πραγματικά για το μέλλον της Κύπρου και της Ελληνοκυπριακής κοινότητας, του υπενθυμίζουμε, όσο οδυνηρό και αν είναι, ότι την πόρτα για την εισβολή την άνοιξαν οι υπερέλληνες εθνικόφρονες της ΕΟΚΑ Β' και της 15ης του Ιούλη. Δεν ήταν Νεοκύπριοι - δεν υπήρχε τότε ο Σύνδεσμος - εκείνοι που δήλωναν "καλύτερα φέσι παρά ο Μακάριος".

Η ανασφάλεια του Εθνικισμού και ο Εθνικισμός της Διχοτόμησης

Στο όνομα του Νεοκυπριακού πολεμούνται μια σειρά απο νέα φαινόμενα τα οποία αξίζουν να ερμηνευτούν: Ο καθηγητής Μπαμπινιώτης πρίν λίγο καιρό ήρθε απο την Αθηνά για να κατηγορήσει τον Νεοκυπριακό ότι προωθεί δήθεν την κυπριακή στη θέση της δημοτικής Ελληνικής γλώσσας. Εμείς βέβαια, χωρίς να έχουμε ξοδέψει ένα λεπτό γιαυτό το θέμα, μάθαμε αυτήν μας την "θέση" και το "επίτευγμά μας" απο το Βήμα των Αθηνών. Με αυτό τον εξορκισμό βεβαίως αποφεύγεται ουσιαστικά η συζήτηση για το γλωσσικό στην Κύπρο και για την ιστορική επιβίωση της κυπριακής διαλέκτου.

Μια δημοσκόπηση πέρσι το φθινόπωρο έδειξε ότι το 50% των ελληνοκυπρίων θέλουν κυπριακό εθνικό ύμνο. Αντι να καταπιαστούν με τα δεδομένα όμως οι νεοεθνικιστές θα επιτεθούν ενάντια στον Νεοκυπριακό γιατί υποστήριξε ότι ένα ανεξάρτητο κράτος και δή πλουραλιστικό, δεν μπορεί να χρησιμοποιεί τον ύμνο ενός άλλου κράτους. Κάποιος δε θάπρεπε να μιλήσει για αυτό το 50% το οποίο έχει μιά τόσο αιρετική γνώμη - ενάντια στο σύνολο των μέσων μαζικής επικοινωνίας;

Στην ίδια δημοσκόπηση η πλειοψηφία δήλωσε σαφέστατα ότι αν είχε ελεύθερη επιλογή, δεν θα επέλεγε την ενωση αλλά την ανεξαρτησία. Και πάλιν οι νεοεθνικιστές θα κατηγορήσουν "τον Νεοκυπριακό ότι προάγει την ανεξαρτησιακή συνείδηση, αγνοώντας τους πρόσφατους αγώνες αυτού του λαού για διατήρηση της ανεξαρτησίας αλλά και τις τεράστιες αλλαγές οι οποίες έχουν επέλθει στην κυπριακή κοινωνία τις τελευταίες δεκαετίες". Θα ήταν βέβαια πολύ κολακευτικό, αν ο Σύνδεσμος είχε τόση δύναμη-επιρροή. Φαίνεται όμως ότι τα πράγματα είναι ανάποδα. Ο Νεοκυπριακός είναι μέρος των ευρύτερων αλλαγών της κοινωνίας....

Ο Νεοκυπριακός έχει γίνει το σύμβολο αυτών των αλλαγών νοοτροπίας (ίσως λόγω της συνέπειας του) ανκαι η έμφαση μέχρι τώρα ήταν στη σχέση πολίτη-πολιτείας και όχι τη πολιτιστική ταυτότητα στην οποία η οποιαδήποτε αναφορά γινόταν σε αντιδιαστολή με τη πολιτική. Ετσι οι εθνικιστές ταυτίζουν τον Σύνδεσμο μια με τους Φοίνικες της αρχαιότητας (καλά, και γιατί όχι δηλαδή με τους αυτόχθονες Κυπρίους, ή μήπως αυτούς τους έσβησε η εθνική λογοκρισία), μιά με τους Φραγκολεβαντίνους του μεσαίωνα (όταν θα μπορούμε στην ΕΟΚ τί θα γίνει, θα πολεμούμε τους Γάλλους - τους Ισπανούς - τους Πορτογάλλους και τους Ιταλούς σε συμμαχία με το αγγλικό lobby ή θα συμμαχήσουμε με τους Φράγκους ;)

Αυτοί οι χαρακτηρισμοί πηγάζουν απο μια βαθύτερη ίσως ανασφάλεια. Η αίσθηση των απώλειας των συμβολικών συνόρων (που φέρνει η παγκοσμιοποίηση) οδηγεί διάφορα στρώματα του πληθυσμού σε πολλές χώρες στο να γαντζωθούν απο όρους/σύμβολα συναισθηματικά που γλυκαίνουν ίσως το υποσυνείδητο αλλά δεν

παύουν να οδηγούν σε θέσεις εξωπραγματικές. Το ανέμισμα φράσεων όπως "φυλή" (αιματολογική καθαρότητα) "έθνος" (φαντασική οικογένεια) κλπ. έχει γίνει τελευταία του συρμού. Ταυτόχρονα βέβαια καλλιεργείται η αίσθηση του "ανάδελφου" του μοναδικού.

Ο κος Μακρίδης σε μερικά σχεδόν συγκινητικά αποσπάσματα, παρουσιάζει την παιδική εικόνα της Μεγάλης Ελλάδας που όλοι την ζηλεύουν, όλοι την φθονούν κλπ. Και γίνεται έξω φρενών όταν του υπενθυμίζουμε ότι η Ελλάδα είναι μέρος του ΝΑΤΟ (συμμαχος της Τουρκίας) και της ΕΟΚ (των Φραγκολεβαντινών).

Η Ελλάδα μπορεί να είναι ιδέα και ο καθένας ας την αναπτύξει πολιτιστικά όπως θέλει. Εμείς μιλήσαμε για το ελληνικό κράτος και τους έλληνες πολίτες, όχι για την πολιτιστική ιδέα της ελληνικότητας. Όταν όμως έχουμε φτάσει σε σημείο να θεωρείται επικίνδυνο να κριτικάρεται (σκληρά ή ευγενικά), ένα έστω φίλο ή αδελφό κράτος, τότε δεν μιλούμε πλέον για ανάπτυξη πολιτιστικής ταυτότητας αλλά για εκφασισμό, την προσπάθεια δηλαδή ορισμένων να επιβάλουν την εξουσία τους με προκάλυμμα "ιδέες" και "ιστορικές αποστολές", στις οποίες τους έταξε - υποτίθεται - το έθνος τους.

Θα συμβουλευάμε τον κο Μακρίδη να ξαναδιαβάσει την ορολογία του κειμένου του και να την συγκρίνει, αν θέλει, με τις ομιλίες των χουντικών ή ακόμα και του Χίτλερ, αφού ο ίδιος τον αναφέρει. Η ανώτερη φυλή που κινδυνεύει, οι εσωτερικοί εχθροί, η μόλυνση της φυλής κλπ., είναι λόγος επικίνδυνος, κε Μακρίδη. Και εμείς οι Κύπριοι, που ζήσαμε την 15η του Ιούλη, θα έπρεπε να ξέρουμε καλύτερα να ξεχωρίζουμε την αλήθεια από το ψέμα, στα ψεύτικα τα λόγια τα μεγάλα....

Σε αυτό το επίπεδο ο Νεοκυπριακός Σύνδεσμος είναι σύμβολο του Αλλου.... για τους εθνικιστές..... του εσωτερικού εχθρού. Και βέβαια είναι πιά εύκολο να επιτέθεται σε ένα Σύνδεσμο παρά στην πλειοψηφία....

Σε ένα άλλο επίπεδο ο Νεοκυπριακός Σύνδεσμος είναι στόχος και για την συνέπειά του. Εμείς επιμένουμε ότι δεν μπορούμε να μιλούμε την γλώσσα της Κυπριακής Δημοκρατίας έξω από την Κύπρο και στην Κύπρο την γλώσσα του εθνικισμού. Είναι αναξιοπρεπές κατ' αρχήν και μετά δεν προάγει την στήριξη αυτής της Δημοκρατίας. Φοβόμαστε ότι υπάρχουν και πάλιν (όπως το 1974) Ελληνοκύπριοι που προτιμούν τώρα την διχοτόμηση ή ακόμα και την παραχώρηση της κατεχόμενης Κύπρου στην Τουρκία, παρά την λύση και την ομαλή λειτουργία της διακοινοτικής Κυπριακής Πολιτείας, είτε λόγω εθνικισμού είτε λόγω άλλων συμφερόντων. Όπως και το '74 αυτός ο διχοτομικός λόγος κρύβεται πίσω από ένα δήθεν "αγωνιστικό απορριπτισμό".

Ο Νεοκυπριακός είναι εξ ανάγκης στόχος μια και σαφής είναι η θέση για μια ενωμένη και ανεξάρτητη Κύπρο. Και απο μian άποψη είναι τιμή μας αυτές οι επιθέσεις. Θέλουμε, ωστόσο, να επισημάνουμε στην δημοκρατική πλειοψηφία ότι πρέπει να αντισταθούμε πιο ενεργά στην εθνικιστική υστερία που απειλεί με εκφασισμό τη χώρα μας.... Μια χώρα με προβλήματα κατοχής και διακοινοτικής καχυποψίας. Είναι καιρός να αναλάβουμε και δημόσια τις ευθύνες μας σαν πολίτες.

Υ.Γ. Αξίζει ίσως να υπενθυμίσουμε ότι ο Νεοκυπριακός είναι Σύνδεσμος και όχι προσωποπαγές σχήμα. Διαμορφώνει απόψεις μετά απο συζήτηση και τις εκθέτει σαν ομάδα - συλλογικότητα γιατί έτσι δαμορφώνονται τα κείμενά του. Ο Σύνδεσμος δεν είναι ιδεολογικό κόμμα - περιλαμβάνει άτομα διαφόρων αποχρώσεων και όταν αυτά τα άτομα θέλουν να δημοσιοποιήσουν κάτι σαν άτομα το κάμνουν επώνυμα. Όταν δημοσιοποιούν κάτι σαν ομάδα, το κάμνουν αυτονόητα σαν συλλογικότητα - σύνδεσμος. Τόσο δύσκολο είναι να κατανοηθεί αυτό άραγε; 'Η μήπως μερικοί χρειάζονται "λίστες" για εξορκισμούς; Οι "νεοκύπριοι" τους οποίους φοβούνται οι εθνικιστές όμως δεν είναι τα μέλη του Συνδέσμου - είναι η κυπριακή πραγματικότητα, η σιωπηλή πλειοψηφία, που τους περιβάλλει. Ο Σύνδεσμος είναι απλά το σύμβολο.....

22294 27/07/94